

MALIEN MAKEN

Monniken en Ridder Groep 6 Handleiding voor de leerkracht

Deze handleiding en de opdrachten zijn bedoeld als aanvulling op de geschiedenislessen over de Middeleeuwen. De lesonderdelen beschreven in deze handleiding bestaan uit extra informatie voor uw geschiedenislessen, met het oog op techniek en met het oog op de opdrachten voor de leerlingen. Verder is er een hoofdopdracht, onderverdeeld in kleinere deelopdrachten die door leerlingen zelf of in groepjes gedaan kunnen worden. De opdrachten vragen van u als leerkracht geen tot weinig uitleg of inspanning. Als laatste zijn er verrijkingsopdrachten voor leerlingen die interesse hebben voor het onderwerp en tijd over hebben naast hun taakwerk.

Informatie voor de geschiedenislessen

Voordat de leerlingen aan de slag kunnen met de opdrachten zijn er een aantal zaken die behandeld dienen te worden in de les. Dit zorgt voor een technisch-historische achtergrond bij het thema maliën maken. Het doel van deze informatie is om een aantal verbindingen te leggen met hedendaagse materialen, met het thema ridders en een korte uitleg te geven van de techniek en de reden achter het materiaal.

Eye-opener <http://www.youtube.com/watch?v=YoggyGnPr8>

In de eye-opener, die in het begin een beetje schokkend kan zijn. Blijkt dat een maliënkolder een goede bescherming biedt tegen haaienbeten. U begint de les dus in het hier en nu.

Tegenwoordig hebben we zulke kledingstukken nodig om ons te beschermen tegen haaien en bijvoorbeeld gevaarlijke honden of leeuwen. Vervolgens maakt u de stap naar het verleden. Immers ridders gebruikten dit verdedigingsmiddel ook al. Sterker nog het gebruik van gevlochten metalen ringen bestaat al ongeveer 3000 jaar. <http://nl.wikipedia.org/wiki/Mali%C3%ABnkolder>

Maliënkolders waren voornamelijk bedoeld om zwaarden en speren tegen te houden. Tegen knuppels en pijlen bood de maliënkolder niet veel bescherming, daarom droegen de ridders er altijd een dikke stevige leren vest onder. Pas aan het eind van de middeleeuwen werden de maliënkolders vervangen door harnassen van platen, wat tegen alle vormen van aanvallen bescherming bood.

<http://www.youtube.com/watch?v=AdSCXJf7kDc&feature=related>

Het maken van een volledige maliënkolder was veel werk en was dus een luxe voor de ridders. Hoe kleiner de ringen, hoe duurder de maliënkolder. Hetzelfde geldt voor het materiaal. Hoe sterker de ringen, hoe duurder de maliënkolder. Echt rijke ridders lieten hun maliënkolder soms verzilveren of vergulden.

De hoofdopdracht zal gaan over het maken van een stukje maliën, wat vervolgens op een stuk stof genaaid kan worden en als een polsband gedragen kan worden. Leerlingen met meer interesse en tijd krijgen natuurlijk de mogelijkheid om uitgebreidere stukken te maken en om zelf te experimenteren met de techniek en de vormen. De volgende filmpjes laten zien hoe je

van ijzerdraad ringen maakt en hoe je van de ringen maliën maakt. In de lessen zullen de leerlingen niet met de boormachine werken, maar handmatig. Uit veiligheidsoverwegingen, tevens kunnen er meer leerlingen zelfstandig mee aan de slag en omdat een boormachine misschien niet aanwezig is.

http://www.youtube.com/watch?v=oBQjp_oZ0Z8

<http://www.youtube.com/watch?v=ZXz3aOz3HbM&feature=related>

Hoofdopdrachten

Deze opdrachten zorgen er voor dat de leerlingen zelf ringen en maliën kunnen maken. Het doel van deze opdracht is dat de leerlingen een polsband van stof maken en daarop een strook maliën naaien. Leerlingen met eigen ideeën voor andere vormen kunt u natuurlijk altijd de ruimte geven. In principe kunnen de leerlingen, na het zien van de twee bovenstaande filmpjes, zelfstandig aan de gang met de opdracht kaart.

Materialen

- IJzerdraad, tussen de 1mm en de 1.5mm dik. Kies voor draad dat voor kinderen goed te buigen is, niet van het extra verharde staaldraad.
- Combinatietangen
- Een ronde houten stok, ongeveer 20 cm lang, 1.5cm tot 2 cm dik. Met een gat ter grootte van de ijzerdraad aan één kant.
- Stuk stof, ongeveer de maat van een kinderpols en 5-6 cm breed. (spijkerstof)
- Naald en draad.

Verrijkingsoopdrachten

Extra opdrachten naar aanleiding van het thema maliën. Deze opdrachten zijn optioneel voor de leerlingen. U kunt er voor kiezen om deze opdrachten in de taak op te nemen voor leerlingen die eerder klaar zijn. Doordat deze opdrachten op de website komen te staan, kunnen leerlingen, als zij dat willen, er ook thuis mee aan de slag. Deze opdrachten zijn zo opgezet dat ze meer zelfstandigheid van de leerling vragen en de leerling zelf de details en de diepgang kan kiezen. Bovendien passen de opdrachten bij verschillende intelligenties.

Veel van de opdrachten vragen van de leerling om de resultaten te presenteren aan de rest van de klas. Ik hoop dat u hiervoor de tijd kunt vinden, aangezien het een goede manier is om andere leerlingen te inspireren en op die manier aan kennisoverdracht te doen. Vraag de presenterende leerling ook naar de werkwijze, de keuze van het specifieke onderwerp, wat de leerling geleerd heeft en ook wat moeilijk/makkelijk was. De presentatie, de aandacht en de interesse van u en van de leerlingen zijn de beloning voor het extra werk.

Antwoorden verrijking rekenen;

De formule is lengte x breedte + (lengte-1) x (breedte-1).

Dus 5 bij 5 wordt $5 \times 5 = 25 + 4 \times 4 = 16$.

En 120 bij 120 wordt $120 \times 120 = 14400 + 119 \times 119 = 28561$

MALIËN MAKEN

Hoofdopdracht [Opdrachtkaart]

Maliën polsband

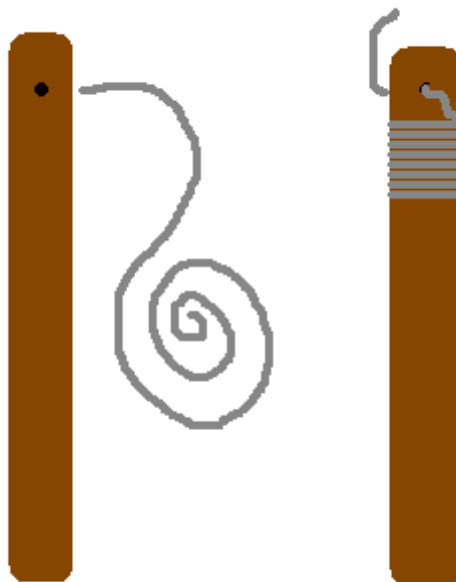
Bij deze opdracht ga je zelf een polsband van maliën maken. Als je de filmpjes goed hebt bekeken zal het geen probleem voor je zijn. Het verschil met de filmpjes is dat wij geen boormachine gebruiken, maar de ringen met de hand maken.

Wat heb je allemaal nodig?

- IJzerdraad, tussen de 1mm en de 1.5mm dik.
- Combinatietangen
- Een ronde houten stok, ongeveer 20 cm lang, 1.5cm tot 2 cm dik. Met een gat ter grootte van de ijzerdraad aan één kant.
- Stuk stof, ongeveer de maat van een kinderpols en 5-6 cm breed. (spijkerstof)
- Naald en draad.

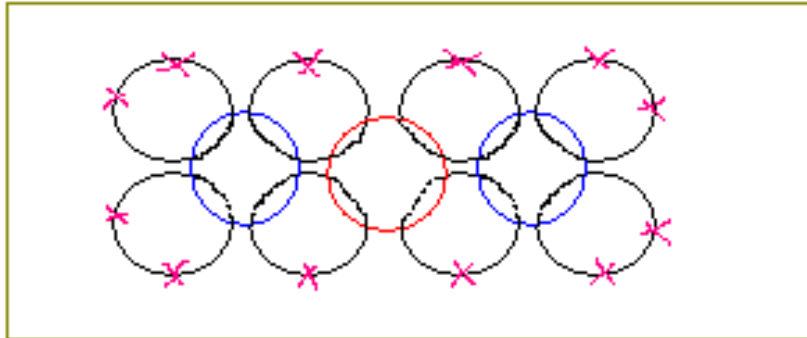
Wat nu?

- We beginnen met het draaien van het ijzerdraad om de stok. Pak de stok op en steek de ijzerdraad door het gat. Zorg ervoor dat de draad niet uit het gat schiet als je begint te draaien. Neem nu de ijzerdraad en begin deze om de stok heen te draaien. Waarschijnlijk is het gemakkelijker als je de draad stil houdt en de stok draait. Draai de draad stevig om de stok, tot je ongeveer 11 ringen naast elkaar hebt.

- Knip nu de draad die door het gat in de stok zit los en haal de springveer van de stok. Knip de springveer door aan de bovenkant zodat je 11 losse ringen hebt.

- Nu maak je 2 groepjes van 5 ringen, je houdt 1 ring over. Maak zoals in het filmpje 4 ringen in het midden vast met de 5^e ring. Doe dit met beide groepjes. Daarna verbind je de beide groepjes met de laatste ring. Vind je het moeilijk, kijk dan nog een keer naar de filmpjes of vraag een klasgenoot om hulp.

- Pak het stuk stof en je strook maliën, leg de strook maliën in het midden van de stof en naai het met naald en draad aan elkaar vast. Knoop de uiteinden van de stof aan elkaar en schuif je nieuwe polsband om je pols. Klaar!

Extra

- Kun je zelf een nog mooier stuk van maliën maken? Er zijn verschillende vormen die je kunt gebruiken. Het kan altijd groter en mooier. Misschien kun je gekleurde draad maken en zo gekleurde maliën maken. Gebruik je fantasie en maak er iets moois van. Als je klaar bent kun je je creatie aan de klas laten zien en vertellen hoe je het bedacht hebt en hoe je het gemaakt hebt.

MALIËN MAKEN

Verrijking
[Opdrachtkaart]

Spreekwoorden/gezegden

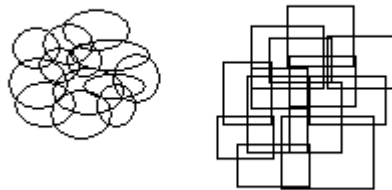

Wat hebben de volgende twee spreekwoorden met maliën te maken?

- Een ketting is zo sterk als de zwakste schakel.
- Groter dan de som der delen.

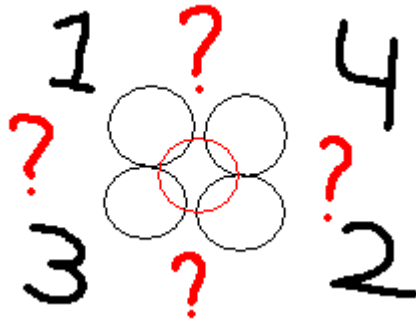
Wat weet je al over deze spreekwoorden/gezegden? Wat kun je vinden in het woordenboek of op internet? Schrijf een korte tekst waarin duidelijk wordt wat de twee bovenstaande spreekwoorden/gezegden te maken hebben met maliën. Als je klaar bent zou je je stuk aan de klas kunnen voorlezen, dan weten je klasgenoten het antwoord ook!

Tekenen

Maliën zijn kleine ringetjes die aan elkaar vast zitten. Als je ze zou tekenen zie je allemaal kleine rondjes die over elkaar heen lopen. Er zijn nog veel meer vormen die je op die manier zou kunnen tekenen. Vierkantjes, Driehoeken, Rechthoeken enzovoorts. De opdracht is: Teken een huis, maar je mag geen kleuren gebruiken (alleen grijs) en je mag geen lijnen zetten. Je mag alleen maar rondjes, vierkantjes, driehoeken, rechthoekje gebruiken die over elkaar heen lopen.

Rekenen

Als 1 ring 1cm lang is en 1cm breed is, hoeveel ringen heb ik nodig voor een stuk maliën van 5cm lang en 5cm breed? Hoeveel ringen heb ik dan nodig voor een stuk maliën van 120cm lang en 120cm breed? Schrijf niet alleen het antwoord op, schrijf ook op hoe je dit hebt berekend.